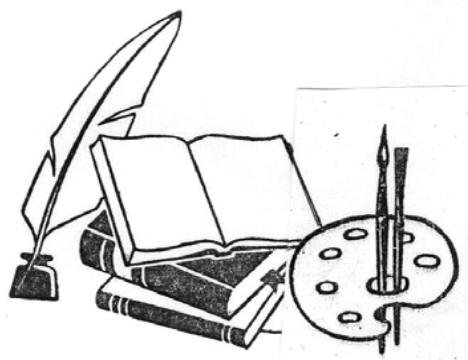

Управління культури Черкаської обласної
державної адміністрації
Комунальний заклад „Обласна універсальна
наукова бібліотека імені Тараса Шевченка”
Черкаської обласної ради

Літературно-мистецький вернісаж Черкащини

Вип. 11

Методично-бібліографічні матеріали

Черкаси – 2013

Літературно-мистецький вернісаж Черкащини. Вип. 11 : метод.-
бібліогр. матеріали / КЗ „ОУНБ імені Тараса Шевченка” Черкаської
обласної ради ; уклад. Р. П. Круценко. – Черкаси, 2013. – 32 с.

Цей випуск літературно-мистецького вернісажу продовжує
цикл методично-бібліографічних матеріалів, присвячених митцям,
творчість яких пов’язана з Черкащиною.

У випуску увага привернута до сторінок життя і творчості юві-
лярів 2013 року — поетів **Михайла Масла**, **Миколи Гірника**,
Сергія Руднєва, архітектора – **Владислава Городецького**.

Укладачі:

Р. П. Круценко
І. Ф. Осауленко
Л. К. Кравченко
Н. В. Ребякова

Редактор

Г. С. Круглякова

Відповідальний за випуск

К. С. Бугаєнко

Комп’ютерний набір

І. В. Таранець

Михайло Масло
(11.02.1918 – 27.12.1984)

*Серце, серце, ти моя криниця,
Гілки вишневої цвіт...*
М. Масло

Михайло Кирилович Масло народився 11 лютого 1918 року в селі Мойсівці Драбівського району на Черкащині в родині селянина-бідняка. Навчався в Мойсівській, а потім у Шрамківській середній школі.

Після закінчення середньої школи у 1937 році був направлений у Капустинську школу старшим піонервожатим. Саме там, працюючи з дітьми, майбутній поет відчув своє педагогічне покликання і вступає на заочне відділення Лубенського вчительського інституту.

У роки війни рядовим стрілецького полку брав участь у боях із фашистськими загарбниками.

Нагороджений орденом Червоної Зірки та медалями.

Після війни закінчив мовно-літературний відділ Черкаського педагогічного інституту. Розпочав свою педагогічну діяльність у Ковалівській школі на Драбівщині, де пропрацював учителем української мови та літератури 26 років, з 1960 по 1972 рр. – директором.

Почав друкуватися Михайло Масло з 1951 року. Протягом життя видав 10 поетичних збірок. З 1957 р. поет-земляк – член Спілки письменників України.

Літературна спадщина Михайла Масла вагома і значуща, а ще багатобарвна, цікава, самобутня.

Магістральну лінію творчості митця можна визначити по назвах збірок: "Дорогою в поле", "Земля батьків", "День прибуває", "Від імені сіл", "Передчуття весни", "Жайворонки", "Спалахи", "Троно", "Літо", "Вінок з колосків"...Кожна з них є прекрасною поетичною сповіддю.

У збірці "Земля батьків" поет змальовує красу рідного краю, життя й натхненну працю людей.

Твори поета сповнені синівською закоханістю в Батьківщину та в людей праці, показують невід'ємний зв'язок поета з рідною землею.

*Час писав і, певне, ще напише
Не одну історію віків.
З усього святого найсвітліше –
Рідний край, земля твоїх батьків.
Недарма говорим: земле-мати,
Звідки в тебе така можуть,
Що немає сили обійняти,
Щоб красу і велич досягнуть?*

В збірці "Від імені сіл" поет з сердечною теплотою пише про людей трудівників, які люблять землю, вміють коло неї ходити, а вона віддячує їм врожайми.

Крім поезії, до збірки ввійшли поеми "Як зацвіли троянди" (присвячена художниці Катерині Білокур), "Земля батьків", "Хазяйка".

Людей праці, котрі не шкодують сил для процвітання рідного краю, поет показує також у збірці "Жайворонки" ("Дощ іде", "Тополі", "Батькові руки", "Земля – велика трудівниця").

*Земля – велика трудівниця,
У неї з кожного листка,
Мов ніт рясний, роса іскриться
І ручайками обтіка.*

*Під вічно сяючим наметом
Вона своїм тяжким трудом
Наповнить кожну квітку медом
І кожен колос – молоком.*

*А ляже сніг у далі сині –
І нам здається серед піль,
Що це на чорній її спині
Од праці виступила сіль...*

Збірка "Гроно" сповнена творчим неспокоєм, пошуком справжнього людського щастя. ("Я славлю хліб", "Колодязі", "Коли сили земної бракує душі").

*Колодязі бувають різні:
Вузькі, глибокі і мілкі.
І бетоновано-залізні,
І рублені-абиякі.
Колодязям не надбудова
Незамінима й головна,
І навіть, теж сказати до слова,
Не головна і глибина.
Не головне, що біля нього –
Чи ярий хміль, чи лобода,
А головне із головного:
З яких джерел у нім вода!*

Хліб

*У нього історія славна –
Прадавня і вічно нова.
Не дарма говориться здавна,
Що хліб – усьому голова:
З ним добре в дорозі і вдома,
Не страшно і в дні лихоліть,
Бо й світ, якщо зважить свідомо,
На крихітці хліба стоїть...*

У збірці "Передчуття весни" вірші зібрані в один цикл під назвою "Принеси мені радість", хоч поезій, в яких мова йшла б винятково про кохання, не так і багато: "Пам'ятаєш, в лузі біля річки", "Дівчата", "Ходять двоє", "На побачення", "Я спалив за собою мости", "Оксана", "Принеси мені радість до хати" та інші.

*Пам'ятаєш, в лузі біля річки,
Повна ласки, радості й тепла,
Ти з коси зняла червону стрічку
І коню у гриву заплела...
Ось такою бачу тебе й досі –*

*Тільки звідки ж взявся холодок?
Літо квітло. Наступила осінь.
І вже перший сіється сніжок.
Але я надіюсь на відлигу –
На любов, що ще не одцвіла.
Чуєш?
Кінь іде. Ламає кригу.
Кінь п'є воду знову з джерела.*

Помер Михайло Масло 27 грудня 1984 року, похоронений у селі Ковалівці.

Він був і талановитим поетом, і гідним громадянином своєї країни, свого працелюбного, доброго, щирого українського народу.

Творча спадщина Михайла Кириловича Масла становить цінне надбання і благодатний матеріал для виховання молодого покоління українців-будівників суверенної української держави.

На Драбівщині засновано районну літературну премію ім. М. Масла. У селі Ковалівці відкрито будинок-музей поета.

Йому присвятили свої вірші: **Іван Дробний** – "Вишнева гілка".

*В дні незабутньо-колишні,
В ті, що відтютькали дні,
Гілка із Вашої вишні
Стукнула в шибку мені
Враз потяглося до діла
Те, що дрімало в душі.
Бджолами вишня гуділа
Понад рясні спориші.
Дякую матінці-долі:
В пору удач і біди
Вашою стежкою в полі
Йшов до людей я завжди.
Їхні пшеницю і жито
Знаю в сівбу і жнива.
Хліб вони вміють робити –
Нам би, мов зерно, слова!
Ох і трудна ж воно штука –*

*Слово душевних глибин...
Стука та гілка і стука
З юності – аж до сивин.*

Т. В. Головка – учитель української мови та літератури
Ковалівської школи.

*Все знайти ми можемо у віршах поета,
Ніби в кіноплівці ліне все життя...
Когось з односельців чека естафета,
Щоб продовжить стрічку його здобуття.
У віршах в роботі рідні односельці,
Що не досипають з ночі до зорі.
Але найніжніше оживає в серці –
Це сільська хатина в милому дворі.
З ніжністю у серці зайдеш у хатину,
Глянеш трішки з сумом – зацемить душа
І спливе в уяві пам'ять про людину,
І, здається й досі, що вона жива.*

ЛІТЕРАТУРА

Основні видання творів М. Масла

Від імені сіл : вірші та поеми / Михайло Масло . – К. : Держлітвидав УРСР, 1963. – 187 с.

Вінок з колосків : поезії / Михайло Масло. – К. : Рад. письм., 1986. – 93 с. : іл. – Зміст : Цикли : Жорна вітрів ; За верстами версти ; Пахучий колос.

Ворота ; Тополі ; "Дощ іде..." ; Ранок ; Калина ; "Вітер вогники задув..." ; "Чорнобривиться черешня..." ; "Ніч, немов вода сто-яча" : [вірші] / Михайло Масло // Криничка : антол. творів письм.

Черкащини для дітей та юнацтва : в 2 т. – Черкаси, 2009. – Т. 1. – С. 199 – 202.

Гроно : вибр. поезії / Михайло Масло. – К. : Дніпро, 1977. – 174 с.

День прибуває : лірика / Михайло Масло. – К. : Молодь, 1962. – 51 с.

Дорогою в поле : лірика / Михайло Масло. – К. : Рад. письм., 1956. – 62 с. – Зміст : Моя земля ; Щастя ; "Дівча на вулиці тримало..." ; Струмок ; Дощ ; "У квітні пташка облюбовує гілку..." ; Со-лов'ї ; "В яблуневу, теплу запорошу..." ; Гілка ; "Пряде бджола над квіткою..." [та ін.].

Жайворонки : поезії / Михайло Масло. – К. : Веселка, 1966. – 70 с. – Зміст : Жайворонок ; Повінь ; Ланка ; "Біля школи по схилу крутому..." ; "В село вернулися лелеки..." ; Мати ; "Перекотився грім по небозводу..." ; Білі ночі ; Берізка ; Ворота [та ін.].

З циклу "Мої односельці" : [вірші] / Михайло Масло ; мал. О.Бичка // Вітчизна. – 1983. – № 9. – С. 13 – 14. – Зміст : Лісоруби ; "Пропахла пріль з проталин перших..." ; "Старіємо. І часто в сні..." ; Лісник ; За селом.

Легіт з поля : [вірші] / Михайло Масло // Дніпро. – 1982. – №6. – С. 45 – 46. – Зміст : "Збудилася посадка придорожна..." ; "Джмелі ще спали на квітках..." ; "Присіла мати на порозі..." ; Лі-тній вечір ; "Повз бурякові плантації..." ; "На березі літнього сну..." ; "Присмерк сонця. Втома поля..."

Літо : поезії / Михайло Масло. – К. : Рад. письм., 1978. – 99 с.

Передчуття весни : поезії / Михайло Масло. – Дніпропет-ровськ : Промінь, 1982. – 63 с. – Зміст : "Передчуття весни в мені таке, як в клена" ; Цикли : Далекі обрії розлогі ; Принеси мені ра-дість ; Пісні батьків.

Спалахи : поезії / Михайло Масло. – К. : Рад. письм., 1970. – 79 с. – Зміст : "Чорнозем визрів. Пахнуть весновії..." ; "Голуби над

селом..." ; "Обличчя днів... Якими я їх бачу..." ; "Всміхнись мені, доле..." ; "Не бійся чорної роботи..." ; Канів ; "На горах сонце до гора..." ; "Летять чайки, мов на екрані..." ; "Мости еднають береги..." ; Оржиця [та ін.].

Про життя і творчість М. Масла

Головко, Т. В. «Дорогу до мене так легко знайти...» : [творч. спадщина Масла] / Т.В. Головко, В.М. Головко // Пед. вісн. – 2010. – №4 – С. 45 – 48.

Те саме // Холод. Яр : альманах. – Черкаси, 1997. – Чис. 6. – С. 51 – 52.

Дробний, І. Вишнева гілка Михайла Масла : [спогади про поета] // Дробний І. За пагорбами літ. – Черкаси, 2006. – С. 338 – 349.

Те саме // Холод. Яр : альманах. – Черкаси, 1996. – Чис. 1. – С. 275 – 283.

Дробний, І. Корінь добра : [творчість поета-земляка М. Масла] / І. Дробний // Черкас. правда. – 1987. – 7 трав.

Костенко, В. П. Учитель-поет : (з нагоди 85-річчя від дня народж. Михайла Масла) / В. П. Костенко // Пед. вісн. – 2003. – №1/2. – С. 87 – 89.

Михайлишин, І. Гроно : [зб. поезій М. Масла "Гроно"] / І. Михайлишин // Прапор. – 1978. – № 7. – С. 132 – 133.

Мястківський, А. Дорогою в поле : [кн. лірики поета] / А. Мястківський // Літ. газ. – 1956. – 20 верес. – С. 2.

Негода, М. З хлібодарського поля : [життєві позиції і творчість поета] / Микола Негода // Масло М. Вінок з колосків : поезії. – К., 1986. – С. 3 – 4.

Негода, М. Перша книжка Михайла Масла : [кн. лірики "Дорогою в поле"] / М. Негода // Черкас. правда. – 1956. – 18 жовт. – С. 3.

Носань, С. Ритм землі і душі : [поетич. творчість М. Масла] / С. Носань // Черкас. правда. – 1982. – 22 серп.

Масло Михайло Кирилович : [біогр. довідка] // Українська Літературна Енциклопедія : в 5 т. – К., 1995. – Т. 3. – С. 277.

Масло Михайло Кирилович : [біогр. довідка] // Письменники Радянської України : біобібліогр. довід. – К., 1981. – С. 169.

Масло Михайло Кирилович : [біогр. довідка] // Українські письменники : біобібліогр. слов. : в 5 т. – К., 1965. – Т. 5 : Радянська література. – С. 109 – 110.

Михайло Масло : [біогр. довідка] // Криничка : антол. творів письм. Черкащини для дітей та юнацтва : в 2 т. – Черкаси, 2009. – Т. 1. – С. 199.

Михайло Масло : [біогр. довідка] // 22 червня – 9 травня : письменники України у Великій Вітчизняній : бібліогр. довід. – К., 1980. – С. 220 – 221.

Микола Гірник (07.07.1923 – 08.12.1981)

Микола Андрійович Гірник народився 7 червня 1923 року в с. Вербівець Катеринопільського району Черкаської області в селянській родині.

У школі був одним із кращих учнів, вірним товаришем.

Літературу полюбив змалечку. В 15 років уже друкував свої вірші у районній газеті, а у 1940 р. – в журналі «Піонерія». Після закінчення середньої школи вступив на філологічний факультет Львівського державного університету ім. І. Я. Франка.

Із червня 1941 року – в армії. Після закінчення артилерійського училища у Томську воював командиром батареї на Сталінградському і Карельському фронтах, тричі поранений у бою, нагороджений орденом Червоної Зірки і медалями. Навіть у важких умовах фронту про-

довжував писати – його вірші, кореспонденції, статті друкувалися на сторінках дивізійних та армійських газет "Красноармеец", "За Родину".

Після демобілізації вступив до Київського університету, який закінчив у 1950 році. Цього ж року побачила світ його перша книга поезій "Моя Звенигородщина". Основна тема – повоєнне відродження рідного краю.

*Вогнями та сиренами.
Із соцістечка – кленами
Вітається Юрбас.
... росте, цвіте відроджена
Моя Звенигородщина –
Заквітчаний розмай.*

П'ять років віддав редакційній справі. Потім навчався на вищих літературних курсах у Москві при Літературному інституті (1954 – 1956 рр.). Працював у редакції газети "Київська правда", завідувачем відділу поезії журналу "Вітчизна", заступником редактора газети "Друг читача".

Сотні молодих поетів, що прийшли в літературу в 50-60-х роках, з вдячністю пам'ятають його уважне слово, підтримку, дружню пораду, благословення до друку.

Любов до рідного краю ніколи не полишала Миколу Андрійовича:

*... Вже давно за синім небозводом
Заховався рідний мій Юрбас.
Аж – вокзал. Десь батько на підводі,
З досвітку чекає тут на нас.*

Або:

*Моє село! Терпкі, гарячі
У серце збіглися струмки:
То пригадалися дні дитячі
В тридцяті пам'ятні роки.
... Ідемо межею під дубками
(Зліва – жито, справа – буряки),
Добрими з прапрадіда словами
Весело вітають нас жінки.*

У циклі сатиричних віршів "Короїди" поет таврував моральність, байдужість, неробство.

Дружина Миколи Андрійовича згадує: "Це був один із злетів творчості поета. У суспільстві панувала така пам'ятна атмосфера надій і сподівань. Публікація "Короїдів" була сприйнята з великим ентузіазмом. "Проробки" ми сприймали спокійно – так має бути. Я знаю, що наполягали на каятті, але Микола Андрійович до цього не принизився".

*І на дубі могутнім, крилатім,
Короїди живуть під корою.
Може дуб той і небо хитати,
І до сонця дістать головою.
Короїди ж висмоктують сили –
Ненажерні, тупі паразити.
Вони й тіло держави укрили
І живуть безтурботно і сито.
Я не можу проходити безмовним,
Склавши руки сидіти не буду!
Хочу стати я дятлом невтомним –
Короїдів довбати повсюду.*

За тридцять років творчої діяльності він видав 15 поетичних збірок, серед яких: "Моя Звенигородщина", "Вірність", "Ромашковий цвіт", "Совість", "Сурмачі", "Цвіте терен", "Крізь відстані", "Невтома". Остання його книжка вийшла в 1983 році під назвою "Назавжди солдат" (посмертно).

Микола Гірник перекладав поезію та прозу з мов братніх народів на українську (вірші М. Чарата, М. Танка, П. Панченка, В. Мозюрунаса, Р. Асаєва, М. Светлова, повісті М. Алексєєва "Хліб усьому голова", Б. Бедного "Дівчата" та ін.

Позбавлений роботи за сатиричний цикл «Короїди», поет почував себе пригноблено, довго хворів. Не доживши до пенсійного віку, 8 грудня 1981 року Гірник пішов із життя. Похований у м. Києві.

В одному з останніх віршів, смертельно хворий поет писав:

*Уже не той. І тим уже не буду.
Боротись треба. Я ж то і борюсь.*

*Я хочу жити. І жити я буду, люди.
Недуг я не боявсь, і не боюсь.*

Тяжкі хвороби не дали Миколі Гірнику розкрити своє обдарування на повну силу.

Але його скромний "Ромашковий цвіт" по-своєму, небуденно і ніжно-людяно зоріє у багатющому саду сучасної української поезії.

І хай крізь десятиліття пролунає знов його чесний і мужній голос, як заповіт незламності для всіх нас.

Пам'яті Миколи Гірника присвятили свої вірші Микола Негода "Комбат", Яків Івашкевич "Назавжди солдат".

Микола Негода "КОМБАТ"

*Приціл, наводка – і снаряди
Лягають в заданий квадрат.
І чує, збуджений і радий:
– Накрив, товаришу комбат!*

*А в командира батареї
Юнацька виправка легка,
І рип нової портупей
У лейтенанта Гірника.*

*Він ще навмисне трохи грубий
І не хова усмішки губ,
По парубоцьки буйночубий,
Заводіяка й життєлюб.*

*Таким його запам'ятали
І ректорат, і деканат,
І честь йому ми віддавали
– Привіт, товаришу комбат!*

*У тишу й гул аудиторій
Його поезія вела.
Він стільки знав людських історій
Свого району і села.*

*Любив стежинки і обніжки,
Блукав на луках серед нив,
Катеринопільщину пішки
Він сам із друзями сходив.*

*Умів сміятись і радіти,
Вникати в діяння нові.
З усіх, що є на світі квітів,
Любив ромашки польові.*

*І, може сам того не відав,
Яким він повнився добром,
Як ненажерних короїдів
Розворушив своїм пером.*

*Збагнувши вічне й сьогодніня,
Пізнавши просторінь і час,
Він слово, мовлене натхненно,
Лишив і з усмішкою згас.*

*А в нас душа озветься болем,
І нам уявиться стократ,
Як Вербівецьким літнім полем
В село вертається комбат...*

Основні видання творів М. Гірника

Друзі – солдати : поезії / Микола Гірник. – К. : Рад. письм., 1953. – 112 с.

Назавжди солдат : поезії / Микола Гірник. – К. : Рад. письм., 1983. – 117 с. : іл. – Зміст : Цикли : У житті, у мрії ; Незабутній вогонь ; Синій обрій.

Невтома : поезії / Микола Гірник. – К. : Рад. письм., 1975. – 103 с. : іл. – Зміст : І мить, і вічність... ; Хвилина в Мавзолеї ; Любові велич ; В поході ; "Чи словом гордості, чи в тузі..." ; Наша краса ; Сучасник мій ; До тебе, браття, мово ; "В гармонії світів, в космічній божевіллі..." ; Наша гордість ; Вічно рівні [та ін.].

Одвічне сьогодніня : вибр. поезії. – К. : Дніпро, 1973. – 215 с. : іл. – Зміст : Цикли : Господарі ; По курсу командорів ; Солдатська доля ; Ромашковий цвіт ; На чотирьох вітрах.

Ромашки : стихи / Николай Гирнык. – М. : Сов. писатель, 1957. – 87 с.

Ромашковий цвіт : ліричний щоденник : [вірші]. – К. : Рад. письм., 1955. – 116 с. – Зміст : "Як завжди у розлуці буває – ..." ; "Хіба забудеш мить таку?..." ; "Ми в той вечір у коло зібрались..." ; "Дивна зав'южена ніч..." ; "Старенька яблунька погнута..." ; "Руки знов тобі на плечі..." ; "Ти будеш моєю милою..." ; "Ми вдвох стоїмо до півночі..." [та ін.].

Совість : поетична хроніка / Микола Гірник. – К. : Рад. письм., 1957. – 174 с.

Сонце і грози : [вірші] / Микола Гірник. – К. : Держлітвидав УРСР, 1958. – 235 с. – Зміст : Цикли : Земле моя ; Солдатська наша слава ; Ромашковий цвіт.

Сузір'я серця : лірика. Балади. Гумор. Сатира / Микола Гірник. – К. : Дніпро, 1965. – 267 с. – Зміст : Цикли : Єднання ; Ромашковий цвіт ; Жарти й не жарти.

Сурмачі : поезії / Микола Гірник. – К. : Молодь, 1959. – 108 с.

Цвіте терен : вірші / Микола Гірник. – К. : Молодь, 1966. – 175 с. – Зміст : Цикли : Серця поколінь ; До тебе, Кобзарю ; Світанки кличуть ; Тривожні рядки.

Про життя і творчість М. Гірника

Бурій, В. М. Співець Шевченкового краю : (Микола Гірник) : [життя і творчість] / Бурій В. М. Вибрані розвідки, статті та замітки. – Черкаси, 2008. – Вип. 1. – С. 46 – 49.

Івашкевич, Я. Нині йому виповнилося б 80 : [спогад про поета] / Яків Івашкевич // Літ. Україна. – 2003. – 12 черв. – С. 6.

Коваленко, Л. Микола Гірник / Коваленко Л. // Поезія. – К., 1983. – Вип. 1. – С. 105 – 106.

Коваленко, Л. М. Слово про Миколу Гірника // Коваленко Л. М. Статті та нариси. – К., 1987. – С. 383 – 386.

Те саме // Гірник М. Назавжди солдат : поезії. – К., 1983. – С. 5 – 9.

Малюк, М. Невтома творчого пошуку : [зб. поезій М. Гірника "Невтома"] / Малюк М. // Друг читача. – 1975. – 18 верес.

Негода, М. Комбат : пам'яті М. Гірника [вірш] / Микола Негода // Літ. Україна. – 2003. – 12 черв. – С. 6.

Онищенко, О. Йти у світання : [спогади про поета] / О. Онищенко // Черкас. правда. – 1981. – 22 груд.

Плачинда, С. Воїн, поет, громадянин : [життя і творчість поета] / Сергій Плачинда // Молодь Черкащини. – 1983. – 11 черв.

Сорокопуд, І. Трудом і боєм вивірене слово : [життєвий і творчий шлях поета] / Сорокопуд І. // Черкас. правда. – 1983. – 10 черв.

* * *

Микола Гірник : [біогр. довідка] // Антологія української поезії : в 6 т. – К., 1985. – Т. 5 : Українська радянська поезія : твори поетів, які ввійшли в літературу в 1933 – 1958 рр. – К., 1985. – С. 264 – 267.

Микола Гирнык : [биогра. справка] // 22 июня – 9 мая : писатели Украины в Великой Отечественной : биобиблиогр. справ. – К., 1985. – С. 92 – 93.

Гірник Микола Андрійович : [біогр. довідка] // Письменники Радянської України : біобібліогр. довід. – К., 1981. – С. 46.

Гірник Микола Андрійович : [біогр. довідка] // Українські письменники : біобібліогр. слов. : в 5 т. – К., 1965. – Т. 4, : Радянська література. – С. 290 – 292.

Крижанівський, С. А. Гірник Микола Андрійович / С. А. Крижанівський // Українська Літературна Енциклопедія : в 5 т. – К., 1998. – Т. 1. – С. 426.

Сергій Руднев
(21.09.1943)

Народився Сергій Миколайович Руднев 21 вересня 1943 року в Черкасах у робітничій родині. Навчався у школі № 11.

Про свої шкільні мистецькі захоплення згадує так: "Саме з того повоєнного часу, коли і деякі вчителі були одягнуті у військове, коли незмінною вимогою до одягу учнів було: "Хай з латками, аби чистеньке...", коли до школи з собою ми здебільшого брали шматок хліба і яблуко... я почав шукати себе в малюванні, в співах, вступив до музичної школи...".

Хвороба суглобів на кілька довгих місяців запроторила хлопця до лікарні. "Рятівною стежечкою став спорт, а саме – бокс та веслування на байдарках". Попереду – Черкаський технікум електрифікації, служба в армії, факультет фізичної культури Черкасько-

го педагогічного інституту, де молодий юнак викладав психологію спорту, що стало для нього, як майбутнього письменника, безцінним досвідом в освоєнні психології літературної творчості.

Сергій Руднєв долучився до літератури, за його словами, "пізно, коли інші вже закінчували писати". Цьому передували нелегкі життєві обставини, що загартували його дух, випробовували на стійкість та силу волі. Саме тоді, усвідомивши цінність кожної миті життя й повіривши в себе, він і почав писати.

Перші публікації поезій з'явилися в обласних газетах – "Молодь Черкащини" та "Черкаська правда".

Він друкувався у журналах : "Дзвін", "Холодний Яр", "Апостроф", "Дошкільне виховання", альманах "Вітрила". Руднєв є автором поетичних збірок "Шепіт і крик", "Шалена повинь", "Жага", "Обійми", "Жарини слів". Він член НСПУ.

У першій збірці "Шепіт і крик" Сергій Руднєв уже в одному з перших віршів з болем і любов'ю пише про землю, на якій живе, про непрості долі людей, що живуть поруч, про долю народу, яку не обминали і чорні сторінки:

*Зчорніла геть,
Згорбатилась земля там.
Вже й матір тих дітей
Не підвести.
Розводять руки
Зморені хрести –
Межі не поділили
Брат із братом...*

І знову про любов до людей, що живуть і трудяться на цій землі, про їх нелегкі долі:

*Рукам отим, де жили, мов гілля,
Більш, ніж цілунком, щось хіба промовлю,
Як в кров людську всмокталася земля
І тугою, і вірою, й любов'ю.*

Наступна збірка поета "Шалена повинь", незважаючи на свій порівняно невеликий обсяг, засвідчує намагання митця не відсту-

питися від обраного ним стилю, і в той же час розширити й оновити коло тем, філософськи осмислити шалену повинь буднів – і це цілком зрозуміло, адже:

*При сні моїм,
Неначе варта,
Стоїть, очікуючи,
ЗАВТРА.*

Збірка Сергія Руднєва "Обійми" присвячена Василеві Симоненку, тому в ній таке помітне прагнення відкрити для себе видатного поета, відкрити не тільки як митця, але і як особистість, і як людину:

*Яким він був, яким заввишки,
Яких вітрів приборкав віжки,
Коли торкався тієї сині,
Де мріють крила лебедині...
І обрис рідні береги
Чола крутого зберегли.*

Збірка віршів "Жарини слів", за яку Сергій Руднєв отримав обласну Симоненківську премію (в 2012 році), за висловом автора, – є суттєвою складовою мого творчого патріотичного спрямування, – проекту "Ця земля – усі мої поради".

*Жайвором у краї нив тріпоче
І земне, й небесне слово "ОТЧЕ..."
Ця земля – усі мої поради.
Не збагну, як жив би я обкрадений.*

*Жарини слів...
Коли їх рясно-рясно, -
Вони немовби котяться і гаснуть,
Коли ота жарина
Лиш одна,
Тоді у ній
Не те, що дивина;
Тоді у ній*

*Не те, щоб зойк чи клич
А наче острах
В гострих крилах пліч...*

Його поезія – лаконічна; кожне її слово – справді жарина з багаття, яка не тільки милує зір, а й пече... пече болем минувшини і, особливо ж, болем сьогодення рідної землі.

Літературну творчість Сергію Рудневу вдається поєднувати з образотворчим мистецтвом – поет чудово малює, ілюструє власні видання. А ще Сергій Руднев – бард. Свої поетичні твори виконує під баян, не боячись експериментувати з різними музичними ритмами.

Сергій Руднев виборов гран-прі на "Прикарпатському приспіві" (м. Івано-Франківськ) та "Українській хвилі" (м. Суми), став лауреатом фестивалів "Срібні струни" (м. Черкаси), "Терноцвіт" (м. Кривий Ріг), "32 мая" (м. Донецьк), лауреатом міжнародних і регіональних пісенних фестивалів та переможцем Всеукраїнського конкурсу патріотичної пісні (м. Хмельницьк) і міжнародного фестивалю "Парус" (м. Кременчук).

Проте, як вважає сам автор : "Перш за все я вважаю себе ні учителем, ні тренером, ні поетом, ні автором-виконавцем, а будівничим у дитячих душах високого муру надії, об який би розбивалося усе нелюдське, брудне, наносне...".

ЛІТЕРАТУРА

Основні видання творів С. Руднева

Боюсь дітей з дорослими очима : [біогр. відомості та вибр. твори] / Сергій Руднев // Письменники Черкащини : вибр. твори : [в 2 кн.]. – Черкаси, 2007. – Кн. 2. – С. 249 – 275.

Голоси і відголоски ; "Мов по душах схололим відчаєм..." ; Стерня ; Самота ; "Я уявляю те собі..." ; Пересохлий човен смутку : [вірші] / Сергій Руднев // Холод. Яр : альманах. – Черкаси, 1996. – Чис. 3. – С. 30 – 31.

Дзвони : [поезії] / Сергій Руднев // Холод. Яр : альманах. – Черкаси, 1997. – Чис. 7. – С. 19 – 24.

Жарини слів : [поезія] / Сергій Руднев. – Черкаси : [Чабаненко Ю. А.], 2009. – 257 с.

На грані розпачу і схлипу : [вірші] / Сергій Руднев // Холод. Яр : альманах. – Черкаси, 2002. – Вип. 10. – С. 213 – 216.

Обійми : поезії : (присвяч. Василеві Симоненку) / Сергій Руднев. – Черкаси : Сіяч, 1998. – 56 с.

Радниця ; Земля ; Коваль ; У Холодному Яру ; "Долонечка села..." : [вірші] / Сергій Руднев // Криничка : антол. творів письм. Черкащини для дітей та юнацтва : в 2 т. – Черкаси, 2009. – Т. 2. – С. 86 – 90.

Шалена повинь : вірші / Сергій Руднев. – Черкаси : Сіяч, 1994. – 24 с.

Шепіт і крик : поезії / Сергій Руднев. – Черкаси : Сіяч, 1992. – 80 с.

Про життя і творчість С. Руднева

Безуглий, В. Цього року – аж три Симоненківські лауреати : [лауреат 2012 р. – черкас. поет С. Руднев за зб. "Жарини слів"] / Володимир Безуглий // Нова Доба. – 2013. – 10 січ. – С. 2.

Горбівненко, А. Квадратне коло муз Сергія Руднева : [творч. добробок поета] / Анатолій Горбівненко // Сім Муз. – 2008. – № 2. – С. 5.

Даник, В. Сергій Руднев : спроба творчого портрета / В. Даник // Холод. Яр : альманах. – Черкаси, 2004. – Вип. 1. – С. 277 – 286.

Носань, С. Світло слова : [творчість поета] / С. Носань // Руднев С. Обійми. – Черкаси, 1998. – С. 3 – 6.

Пахаренко, В. Дотик до слова : [зб. поезій С. Руднева "Шалена повинь"] / Пахаренко В. // Місто. – 1995. – 7 лип. – С. 8.

Синьоок, Т. Нам заспівали черкащани : [серед виконавців – Сергій Руднев] / Т. Синьоок // Літ. Україна. – 2011. – 13 жовт. – С. 16.

Шквар, Г. Факти з життя Василя Симоненка потребують уточнення : [вручення обл. премії ім. Василя Симоненка поетові С. Рудневу в Черкас. обл. академ. муз.-драм. театрі] / Ганна Шквар // Черкас. край. – 2013. – 11 січ. – С. 5.

Сергій Руднев : [біогр. довідка] // Криничка : антол. творів письмен. Черкащини для дітей та юнацтва : в 2 т. – Черкаси, 2009. – Т. 2. – С. 86 – 92.

Владислав Городецький (1863 – 1930)

Ім'я архітектора Владислава Городецького було овіяне легендами ще за життя... Його дивовижні будинки стали не лише відомими, але й улюбленими. Інтерес до архітектурної спадщини майстра з часом посилюється, адже в ній закладено те, що можна з повним правом віднести до мистецтва самого високого гатунку.

В цій неординарній людині органічно поєдналися тонке відчуття краси, буйна фантазія художника та невичерпна енергія будівничого.

Лешек Дезидерій Владислав Городецький походив із старовинного польського шляхетного роду. Народився 23 травня 1863 року в селі Шолудьки Брацлавського повіту Подільської губернії (нині Немирівського району Вінницької області). З дитинства мав здібності до багатьох наук, любив історію, але найбільше захоплювався мистецтвом. Цілеспрямований за вдачею, в юності він жадібно навчається, всебічно розвиває себе, активно займається спортом. Його натурі була властива схильність до пошуку, ризик, здоровий авантюризм.

Середню освіту здобував у Одесі. Реальне училище, де вчився Лешек Городецький, існувало при лютеранській церкві св. Павла. Відзначаючи успіхи Лешека з рисування та, можливо, передбачаючи його майбутні наміри, педагогічна рада Одеського реального училища св. Павла нагородила учня похвальним листом "за благовірні та відмінні успіхи з рисування, виявлені ним у 1883/4 рр." Цей документ підписали директор училища Р. фон Цедельмап та всі викладачі (14 підписів).

У 1885 році Городецький вступив на архітектурне відділення Імператорської Академії мистецтв у Санкт-Петербурзі. Згідно зі статутом академії 1859 р., туди приймалися особи «не молодші 16 і не старші 20 років». Як виняток, при відмінних природних здібностях, з дозволу президента академії, допускалися деякі відступи у віці. Певно, такі здібності в юнака були, оскільки, вступаючи до академії, він мав уже 22 роки.

Уродженцю лагідного теплого Поділля та вчорашньому одеському реалістові Лешеку Городецькому важко було звикати до холодного, похмурого Петербурга – молодий академіст часто хворів, а тому-то брав відпустки переважно в грудні, можливо, й напевно, заради відвідин родинного кола й милої України на Різдво й Новий рік.

У 1889 – 1890 рр. Городецький проходив практику в Умані. За свідченням архітектора Київського учбового округу військового інженер-підполковника М.І. Чекмарьова "Академіст архітектор Лешек Владиславович Городецький... перебував при мені... на посаді помічника та виконував роботи по спорудженню кам'яного двоповерхового будинку Уманської прогімназії. Роботи як конструктивні, так і з оздоблення фасаду і приміщень виконані п. Городецьким цілком виразно та із знанням справи".

У 1890 р. Владислав Городецький отримав диплом Академії, а у наступному році переїхав до Києва, де йому судилося прожити тридцять років та створити свої найкращі роботи.

Коли Городецький оселився у Києві, місто переживало переддень "будівельної лихоманки": вже підносилися кількоповерхові кам'яниці, діяв водогін, щойно дала струм перша центральна електрична станція біля міського театру, проте не було ще трамваю, каналізації, не було величезної більшості тих споруд, без яких сьо-

годні важко уявити центр міста. В. Городецький з'явився вчасно – подальша забудова відбувалася при ньому і за його участі.

Першими проектами були невеликі об'єкти — мисливський павільйон у садибі Київського відділу Імператорського товариства правильного полювання (оселившись остаточно у Києві, В. Городецький одразу ж увійшов до гурту місцевих шанувальників спортивної стрільби та полювання) та усипальня родини баронів Штейнгейлів на Аскольдовій могилі.

Згодом Городецький взяв участь у двох великих проектах, які стали помітними явищами в архітектурному житті Києва – це планування та розбудова колишньої садиби професора Ф. Мьорінга та планування і спорудження павільйонів для Всеросійської сільськогосподарської та промислової виставки 1897 р. На виставці саме дві його праці найбільше привертала увагу – павільйони магнатів Костянтина та Юзефа Потоцьких, в яких традиційні павільйонні форми одержали оригінальне, новаторське й екстравагантне оздоблення.

Крім участі у розплануванні вулиць, В. Городецький став автором кількох споруд на непарній стороні Миколаївської вулиці, серед яких будинок київського відділення Російського сільськогосподарського комісіонерства "Работник" (Миколаївська, 11) та будівля меблевої фабрики з торговельними салонами Й. Кімаєра (Миколаївська, 13).

Фахівець широкого профілю, В. Городецький міг проектувати все. У 1896 р. архітектор розробив великий проект для Південноросійського машинобудівного заводу – від генерального плану до кожного з корпусів – згодом йому було доручено й вести будівництво.

У наступному році Городецький спроектував приміщення цементного заводу "Фор", одним із співвласників якого був. Завод щороку виробляв більше 500 тис. пудів цементу, який застосовувався в будівництві.

Під час активної розбудови Києва наприкінці XIX ст. молодий перспективний архітектор отримав декілька цікавих і престижних замовлень. Одним з таких проектів стала робота над будівлею Міського музею старовини та мистецтв (нині – Національний художній музей).

Переможцем конкурсу на кращий проект цієї споруди став ескіз московського архітектора П. Бойцова, котрий, втім, відмовився від

детальної розробки своєї ідеї. Справу доручили В. Городецькому (до речі, члену Київського товариства старовини й мистецтв), якій у лютому 1898 р. завершив та підписав ретельно розроблений комплект креслень фасадів, планів і розрізів будинку. Схожа на античний храм, з композицією "Торжество мистецтва" на фронтоні та гігантськими левами на бокових виступах сходів, будівля музею і сьогодні вражає майстерною стилізацією античної класики.

Національний художній музей

Важливим фактором при будівництві стало широке застосування бетону й цементу. До спорудження музею були залучені кращі тодішні київські фахівці, з якими В. Городецький постійно співпрацював – гірничий інженер Антон Страус, цивільний інженер Лев Городецький та італійські митці – брати Сала (скульптор, ліпник, художник).

Будівництво римо-католицького костюлу в Києві також починалося з оголошення конкурсу на кращий проект. За результатами конкурсу в основу майбутньої споруди було покладено ідею цивільного інженера С. Воловського. Але, зважаючи на відсутність практичного досвіду в автора, було вирішено доручити робоче проектування, керівництво і нагляд за веденням будівництва костюлу вже добре відомому архітекторові В. Городецькому. Сучасники пишалися, що новий київський костюл має фасад, витрима-

ний в готичному стилі. Вміння майстерно стилізувати архітектурні форми дозволило Городецькому, опрацювуючи ескізний проект С.Воловського, додати йому рис "взірцевої" готики. Костьол, як складна споруда, зводився десять років і то – на пожертви приватних осіб, освячення нового храму відбулося у 1909 р. Нині в костьолі проводить відправи Римо-католицька церква та розміщується Національний будинок органної та камерної музики.

Будівництво велося на проблемних ґрунтах і потребувало складних інженерно-технічних рішень. Саме тут при влаштуванні фундаментів було застосовано палі, причому вперше – бетонні набивні, винайдені київським інженером А. Е. Страусом. Цей досвід потім широко застосовувався в інших містах Європи. Так само широко використовувалися на спорудженні костьолу бетон і залізобетон.

Серед проектів, які вимагали від Городецького вправної майстерної стилізації – кенаса (молитовний будинок) для київської караїмської громади. Ця унікальна екзотична будівля (на Великій Підвальній, нині – Ярославів Вал, 7), декор якої насичено рисами виключно східної азійської архітектури, викликала чимало схвальних відгуків. З 1981 р. у будинку кенаси розміщено Будинок актора.

За Городецьким мало не закріпилася слава архітектора, який вмів лише переробляти чужі проекти та користатись чужими ідеями. Але ж він втілював фантазії інших... Нарешті трапилась нагода здобути власну нерухомість і заявити про себе особисто, виявити власні уподобання, вдачу, смак і хист. Вибір прийшовся на непридатну, а тому й дешеву ділянку землі на самісінькому крутосхилі, який просто від вузького вуличного хідника на Банківській спадав на долину, до новоутвореного Миколаївського майдану. Розробивши проект, навесні 1901 р. В. Городецький почав споруджувати власний будинок — знаменитий "будинок з химерами".

Розташована на крутому схилі, будівля має три поверхи з вулиці та шість – з двору. Зовні й усередині – безліч скульптурних прикрас, які виконав з цементу незмінний Е. Сала. Фасади – справжній кам'яний бестіарій: екзотичні тварини, птахи, земноводні сплелися в примарний орнамент, залишаючи враження химерного скам'янілого світу. Оздоблення інтер'єрів з численними трофеями підкреслює ідею "мисливського замку" або "мрії мисливця", втіленої у розписах та рельєфах.

"Будинок з химерами"

До того ж будинок було оснащено всіма новітніми зручностями для високого рівня комфорту – електричним освітленням, ліфтом для підйому важких речей, всіх печей було 52, велика кількість службових приміщень, кімнати для обслуги, ванни, клозети, льодовня з холодильниками, екіпажні сараї, навіть корівник... А ще був мальовничий крихітний садочок з "альпійською гіркою", фонтаном, мініатюрними доріжками та декоративними насадженнями... Раціональна довершеність відчувалася у всьому. Найкращу квартиру (№3 на першому поверсі, вартістю 3500 руб. на рік) займав архітектор, квартири на інших поверхах здавалися.

"Киевская газета" 4 грудня 1903 р. назвала будинок "зразком архітектури нового стилю". Фасади й інтер'єри головних приміщень було зафіксовано на світлинах і опубліковано у престижному фаховому часописі "Строитель" на початку 1904 р.

За часів незалежності будівля отримала статус музейно-культурного центру. Нині використовується як будинок прийомів Президента України.

На початку ХХ ст. Владислав Городецький виконав кілька дрібних, проте дуже артистичних проектів і споруд – здебільшого

це родинні мавзолеї, серед яких склеп М. Лелявського, пам'ятник і мавзолей графа Вітте, мавзолей графів Потоцьких.

Городецький багато працював і за межами Києва. За його проектами побудовано житлові та виробничі споруди у Сімферополі, Євпаторії, Туліні, Шпикові, Рахнах та ін.

Тривалий час Владислав Городецький працював для російських дворян Балашових, які мали величезні маєтності на Київщині та Поділлі. На півдні Київської губернії (тепер Черкаська область) отримала в спадок величезний та багатющий маєток дружина М. П. Балашова – Катерина Андріївна, уроджена Шувалова. Запросивши здібних досвідчених фахівців, володарка через десять років мала зразково поставлене й доглянуте господарство – багатогалузеве й прибуткове.

Як експонент Ніжегородського ярмарку 1896 р., мошногородищенський маєток видав друком капітальну працю керуючого М.С. Філіпченка обсягом у 576 сторінок, де віддано належне і Владиславу Городецькому: "За останні чотири роки був нашим консультантом, а інколи й архітектором молодий цивільний архітектор Владислав Владиславович Городецький, що має тепер величезну кількість робіт у Києві; йому ми зобов'язані проектами і спорудженням Мошенської лікарні, будинку Олександрійської винокурні і чудовим проектом стайні конторського двору". До цього ж видання додано альбом креслень здійснених споруд маєтку, серед них – роботи В. Городецького.

У Черкасах на прохання міської думи В. Городецький виконав проект нового, власного приміщення Черкаської жіночої гімназії. Начальник гімназії зазначав, що "...ця вишукана робота, так вправно виконана найталановитішим київським архітектором Городецьким, ...без сумніву стане окрасою міста". Будинок гімназії по вул. Смілянській, 33 має оригінальний, незвичний план і фасад, оздоблений елементами класичних історичних стилів, поданих сміливо й енергійно в дусі стилю "модерн" – без усяких скидок на провінцію.

Крім гімназії, В. Городецький спроектував і побудував у Черкасах торгові ряди, церкву, бойню, виконав архітектурну частину пам'ятника Олександрю II. На жаль, ці споруди не збереглися.

І в Черкасах, і в Києві В. Городецькому приписують деякі справді цікаві споруди, автором яких він міг би бути.

Малознаною залишається діяльність В. Городецького у комісії «про красу міста», заснованій 1912 р. при Київській міській управі.

Лишилося дуже мало документальних свідчень про В. Городецького як дизайнера, ювеліра, карбувальника, гравера, модельєра костюмів для театру "Соловцов" та для власної дружини Корнелії.

Проте, добре відома прихильність В. Городецького до новітніх досягнень технічного прогресу: одним з перших у Києві він мав автомобіль, літав з першими авіаторами, цікавився роботами Ігоря Івановича Сікорського.

Розповідь про Городецького-архітектора неможлива без розповіді про Городецького-мисливця. Він був членом мисливських товариств не тільки Росії, але й Польщі, Великої Британії, Франції. Серед його численних подорожей варто згадати подорож усього життя – до Африки, якій передувала тривала підготовка. Сафарі провадилось на долинах і в передгір'ях Кіліманджаро, було багатим на пригоди й трофеї.. За свіжими враженнями була видана знаменита книга "В. В. Городецький. В Джунглях Африки. Дневник Охотника. С 114-тью фотографіями, рисунками в тексті и 2-мя географическими картами".

Після бурхливих подій 1917 – 1918 рр., втративши свою нерухомість та не маючи за нових умов жодних засобів до існування, В. Городецький 1920 р. емігрував до Варшави. У новій незалежній Польщі він почав працювати в Міністерстві суспільних робіт як архітектор. Найбільш значуща робота цього періоду – проект курорту в Хелю. Тоді ж Городецький реставрував палац у Вишнівцю.

Новий розділ в його творчості почався з появою у Польщі американської фірми "Генрі Улен і Ко" з Нью-Йорку. За рахунок інвестицій цієї фірми у розбудову господарства кількох польських міст за проектами Городецького зводилися водогінно-каналізаційні мережі, м'ясокомбінати та інші споруди, майже всі вони збереглися.

У 1928 р. В. Городецький одержав запрошення від "Генрі Улен і Ко" обійняти посаду головного архітектора "Синдикату по спорудженню перських залізниць". За його проектами в Ірані споруджено залізничний вокзал у Тегерані, театр, готель, та, навіть, палац самого шаха. Городецький застосував характерне для арабської архітектури орнаментальне вбрання – карбування по каменю й гіпсу, різьблення по дереву, мозаїку та розписи. Палац справді

вийшов казковим, з наявними ознаками східної манірності й зніженості, з багатством і розкішшю, виставленими на показ – для належного шанування й поклоніння величі правителя країни.

3 січня 1930 р. Владислав Владиславович Городецький раптово помер від серцевого нападу в Тегерані. Його поховали на римо-католицькому цвинтарі Долаб. На сірому камені викарбувано епітафію польською мовою зі словами "Професор архітектури".

Ім'я Владислава Городецького назавжди записане в історію світової архітектури кінця ХІХ – початку ХХ століття.

Література про В. Городецького

Кудрявцев, Л. Класик кийвської архітектури // Кудрявцев Л. 20 архітекторів, які будували Київ. – К., 2003. – С. 50 – 54.

Малаков, Д. В. Архітектор Городецький : арх. розвідки / Д. В. Малаков. – К. : Київ, 1999. – 235 с. : іл.

Малаков, Д. Владислав Городецький – зодчий трьох країн / Дмитро Малаков // Хроніка – 2000 : укр. культурол. альм. – К., 2009. – Вип. 80. – С. 601 – 614.

Соколова, Л. Владислав Городецький / Лілія Соколова // Зрослись душею, сплелись корінням. – К., 2008. – С. 82 – 92.

Страшевич, В. Б. Черкаська спадщина Городецького // Страшевич В. Б. Застигла в камені музика старовинного міста. – Черкаси, 2010. – С. 69 – 80.

* * *

Веснін, О. Пам'ять, втілена в красі : [В. Городецький і Черкащина] / О. Веснін // Місто. – 1996. – 12 січ. – С. 3.

Григорович, А. Будинки з "химерами" і без них : [пам'ятки архіт. Черкащини, авт. яких був В. Городецький] / А. Григорович // Черкас. край. – 1993. – 8 лип. – С. 5.

Крайній, І. Провінційні загадки архітектора Городецького : [перші дерев'яні споруди В. Городецького на Черкащині] / Іван Крайній // Україна молода. – 2012. – 8 лют. – С. 10.

Кривенко, С. І. Ім'я видатного українського архітектора в літопису Черкас / С. І. Кривенко // Спільна справа. – 1997. – № 2. – С. 44 – 45.

Маленко, А. Владислав Городецький : дерзость и убеждения / Александра Маленко // Личности. – 2011. – № 9. – С. 104 – 119.

Соса, П. Автографи в камені і бетоні : [В. Городецький – авт. жіночої гімназії у Черкасах (нині – Палац дит. та юнац. творчості)] / П. Соса // Черкас. край. – 1999. – 9 черв. – С. 6.

Страшевич, В. Черкаська спадщина Владислава Городецького / В. Страшевич // Місто. – 2008. – 6 лют. – С. 18.

Шквар, Г. І "будинок з химерами" і приміщення "Черкаського краю" – творчість архітектора Городецького / Ганна Шквар // Черкас. край. – 2009. – 7 жовт. – С. 16.

Щербина, М. Городецький і Черкащина / Микола Щербина // Прес-Центр. – 2007. – 17 жовт. – С. 29.

Щербина, М. Городищенський "слід" Владислава Городецького на Черкащині / М. Щербина // Вісн. Городищини. – 2007. – 13 жовт. – С. 6.

* * *

Бондаренко, Р. І. Городецький В. В. : [біогр. довідка про архітектора] / Р. І. Бондаренко // Енциклопедія Історії України, : У 10 т. – К., 2004. – Т. 2. – С. 170.

* * *

Владислав Городецький (1863 – 1930) : бібліогр. покажч. / ДНАББ ім. В. Г. Заболотного ; [уклад. О. Б. Шинкаренко та ін.]. – К. : Укрархбудінформ, 1999. – 42 с. – (Видатні зодчі України).

Методичні поради

Для ознайомлення широкого кола користувачів з творчим добром земляків-ювілярів пропонується матеріал може бути використаний бібліотечними працівниками при підготовці різних заходів, як: поетичних годин, вечорів-портретів, вечорів-спогадів, засідань літературно-мистецьких віталень, презентації збірок тощо.

Відзначаючи 95 річницю від дня народження **М. Масла** доцільно провести вечір пам'яті, літературний портрет:

- "Учитель-поет";
- "Дорогу до мене так легко знайти...";
- "Пізнав я чимало на власнім віку...".

Популяризуючи творчість М. Масла необхідно розкрити високі почуття його любові до людей, до рідної землі: "І радію, що одним диханням я з цим краєм дихаю й живу", "Корінь добра", "Вінок з колосків" тощо.

Познайомитися з творчістю **Миколи Гірника** посприяють літературні вечори, години, засідання літературних клубів, години пам'яті на тему:

- "Співець Шевченкового краю";
- "Воїн, поет, громадянин";
- "Трудом і болем вивірене слово";
- "Одвічне, сьогодні".

Ефективною формою популяризації творчості **Сергія Руднева** може бути презентація його збірки віршів "Жарини слів". Можна провести обговорення його творчості, розкривши теми:

- Сергій Руднев – спортсмен;
- Руднев – педагог;
- Руднев і образотворче мистецтво;
- Пісенна творчість С. Руднева;
- Музичне серце поезії.

Для ознайомлення читачів з творчістю **Владислава Городецького** варто провести тематичний вечір: "Городецький – зодчий трьох країн", висвітливши питання:

- Черкаська спадщина В. Городецького;
- Пам'ять, втілена в красі;
- Автографи в камені і бетоні.

Важливою складовою при проведенні заходів буде влаштування виставок-персоналій з циклу "Письменники-ювіляри – наші земляки", виставки-календарі "Ювілеї та ювіляри Черкащини".

До участі в заходах варто залучати місцевих письменників, поетів, краєзнавців, учителів, студентів, учнів, учасників художньої самодіяльності.

Підвищенню іміджу бібліотеки, залученню нових користувачів сприятиме висвітлення бібліотечних заходів в засобах масової інформації шляхом запрошень, повідомлень, репортажів про подію тощо.

Матеріал стане у нагоді для вчителів, студентів, учнів при вивченні курсу "Літературне краєзнавство" та "Художня культура".

Підписано до друку 21.03.2013. Тираж 35 прим.

Видавець: КЗ "Обласна універсальна наукова бібліотека імені Тараса Шевченка" Черкаської обласної ради

18000 м. Черкаси
вул. Байди-Вишневецького, 8
електронна адреса: ounb@library.ck.ua